

DECIZIE

nr. _____

din _____

Despre aprobarea, în redacție nouă,
a Regulamentului privind bugetul civil
în municipiul Chișinău

Având în vedere nota informativă a Direcției relații publice și buget civil nr. 9 din 05.02.2019 și nr. 10 din 11.03.2019, în temeiul art. 14 alin. (2) din Legea nr. 436-XVI din 28.12.2006 „Privind administrația publică locală” și art. 6 din Legea nr. 136 din 17.06.2016 „Privind statutul municipiului Chișinău”, Consiliul municipal Chișinău DECIDE:

1. Se aprobă, în redacție nouă, Regulamentul privind bugetul civil în municipiul Chișinău, conform anexei.
2. Direcția generală finanțe va asigura alocarea resurselor necesare, în scopul implementării bugetului civil.
3. Direcția relații publice va asigura publicarea pe pagina web oficială a Primăriei municipiului Chișinău a prezentului Regulament.
4. Se abrogă decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 1/3 din 07.02.2018 „Cu privire la aprobarea Regulamentului privind bugetul civil în municipiul Chișinău”.
5. Primarul general al municipiului Chișinău va asigura controlul îndeplinirii prevederilor prezentei decizii.

PREȘEDINTE DE ȘEDINȚĂ

SECRETAR INTERIMAR AL CONSILIULUI

Adrian TALMACI

Anexă
la decizia Consiliului
municipal Chișinău
nr. _____ din _____ 2019

Regulamentul privind bugetul civil al municipiului Chișinău

I. Dispoziții Generale

1. Regulamentul privind bugetul civil al municipiului Chișinău (*în continuare - Regulament*) stabilește cadrul general și procedural pentru depunerea, evaluarea, selecționarea, implementarea și monitorizarea proiectelor de interes public inițiate de cetățeni și finanțate din bugetul municipal prin intermediul Bugetului civil Chișinău (*în continuare BCC*).
2. Bugetul civil este un mecanism de implicare a cetățenilor în procesele democratice în vederea ajustării politicilor publice locale la nevoile și așteptările locuitorilor capitalei. În vederea realizării acestui deziderat, cetățenii vor putea veni cu proiecte care, după ce vor fi evaluate și selectate, vor fi finanțate din bugetul municipal.
3. Pentru realizarea prevederilor prezentului Regulament, anual din bugetul municipiului Chișinău va fi alocată o sumă nu mai mică de 3 milioane lei.
4. Obiectivele BCC:
 - a) ajustarea politicilor publice la nevoile și așteptările cetățenilor;
 - b) dezvoltarea dialogului constructiv între administrația Primăriei municipiului Chișinău și cetățeni;
 - c) implicarea cetățenilor din municipiul Chișinău în procesul decizional la nivel local;
 - d) creșterea transparenței activității administrației publice municipale.
5. Bugetul civil este destinat tuturor cetățenilor care locuiesc în municipiul Chișinău și care doresc să se implice în dezvoltarea orașului. Proiectele pentru BCC, denumite în continuare „proiecte”, pot fi depuse de către persoane, în mod individual, sau echipe care au atins vârsta de 16 de ani și care au domiciliul în municipiul Chișinău.
6. Propunerile de proiecte trebuie să se încadreze în unul din următoarele domenii de competență a Primăriei municipiului Chișinău:
 - a) Infrastructură urbană: amenajarea, reabilitarea spațiilor publice, precum zone pietonale, scuaruri, spații verzi etc.;

- b) Mobilitate urbană: accesibilitate, siguranța circulației rutiere etc.,
 - c) Infrastructură culturală și socială: valorizarea patrimoniului arhitectural și cultural, street art, proiecte destinate păturilor defavorizate din Chișinău, turism etc.;
 - d) Smart City: aplicarea TIC pentru ameliorarea serviciilor prestate de Primăria municipiului Chișinău, aplicații IT pentru energie regenerabilă etc.;
 - e) Democrație locală: implicarea locuitorilor municipiului Chișinău în procesul decizional local;
 - f) Educație, tineret și sport.
 - g) Monitorizarea activității autorităților administrației publice locale.
7. Proiectele, ale căror scop coincid cu sarcinile subdiviziunilor structurale municipale, nu vor fi acceptate.
8. Proiectele care vor fi selectate spre implementare vor deveni sarcina Primăriei municipiului Chișinău, iar termenul de implementare este stabilit de grupul de lucru.
9. Toate proiectele trebuie să fie realizate pe terenurile din proprietatea publică (din domeniul public și privat) a Primăriei municipiului și să nu se refere la persoane terțe.

II. Depunerea proiectelor pentru bugetul civil

10. Proiectele pentru bugetul civil vor putea fi depuse în perioada 01 martie — 30 martie (ora 17:00) a fiecărui an.
11. Cetățenii vor putea veni cu propuneri pentru două categorii de proiecte:
- a) proiecte mici, care vor fi implementate în sectoare cu o valoare cuprinsă între 50 - 100 mii lei;
 - b) proiecte mari de impact pentru întreg municipiul Chișinău, cu o valoare a costului de implementare între 100 și 300 mii lei.
12. Proiectele se vor depune în format electronic prin formularul de cerere, care va fi disponibil on-line pe site-ul oficial al Primăriei municipiului Chișinău, conform anexei nr. 1 la prezentul Regulament.
13. Pentru a demonstra necesitatea și importanța proiectului, autorul/autorii va/vor trebui să colecteze semnături de susținere din partea cetățenilor. Astfel, în decurs de 12 ore de la completarea formularului, autorii au obligațiunea să prezinte, în format fizic, la Direcția relații publice și buget civil a Primăriei municipiului Chișinău lista cu semnături (model anexa nr. 2);
- a) în cazul proiectelor mici, lista ar trebui să includă minim 100 semnături din partea locuitorilor sectorului respectiv;

- b) în cazul proiectelor mari, lista ar trebui să includă minim 200 semnături din partea locuitorilor din toate sectoarele municipiului Chișinău.
14. Fiecare persoană/echipă va putea formula una sau mai multe propuneri de proiect. Pentru fiecare proiect va trebui să fie prezentate liste diferite cu semnături care să nu se repete.
15. Atât proiectele mici, cât și proiectele mari urmează să întrunească următoarele criterii de eligibilitate:
- a) urmăresc interesul local al municipiului Chișinău și vin să rezolve problemele comunității;
 - b) corespund cu prioritățile generale ale bugetului civil (pct. 6 din regulament);
 - c) prezentarea listelor de semnături în conformitate cu prevederilor pct.13
 - d) lipsa dublării cu proiectele implementate de către Primăria municipiului Chișinău în același loc, cu același scop;
 - e) completarea logică și coerentă a formularului de aplicare;
 - f) încadrarea propunerilor în bugetul maxim alocat proiectelor (pct. 11);
 - g) nu vor avea scop comercial, publicitar sau politic.
16. Pentru proiectele depuse de persoane fizice cofinanțarea va fi 0%, iar pentru persoanele juridice – 20%, care se va realiza prin atragerea de resurse financiare prin acțiuni de crowdfunding, mediul privat de afaceri, contribuții proprii etc.
17. Direcția relații publice și buget civil a Primăriei municipiului Chișinău va duce evidența proiectelor și va face publică lista proiectelor depuse, în decurs de maxim 5 zile lucrătoare de la finalizarea etapei de înregistrare a proiectelor.
18. Pentru a asigura transparența procesului bugetării civile aplicate în mun. Chișinău, Rețeaua civică urbană (asociație - umbrelă a asociațiilor obștești și persoanelor activiste în domeniul urban municipal) va desemna o persoană care va contribui la buna implementare a inițiativei bugetării civile, în strânsă cooperare cu Direcția relații publice și buget civil.

III. Evaluarea proiectelor

19. Din momentul inițierii procesului de depunere a proiectelor, Direcția relații publice și buget civil a Primăriei municipiului Chișinău va constitui grupul de lucru pentru BCC, care își desfășoară activitatea potrivit principiului legalității, echității și imparțialității.

Nerespectarea principiilor de activitate a grupului de lucru presupune excluderea din grup.

20. Componenta grupului de lucru va include câte un reprezentant al Direcției administrație publică locală, Direcției relații publice și buget civil, Direcției

generale locativ-comunală și amenajare, și Direcției management financiar, precum și 4 reprezentanți ai societății civile, selectați prin tragere la sorți.

Paritatea de voturi se justifică în favoarea autorului de proiect.

Membrii grupului de lucru, obligatoriu, trebuie să cunoască cadrul normativ privind bugetul civil în municipiul Chișinău.

21. Moderator al ședințelor grupului de lucru este reprezentantul Direcției relații publice și buget civil, care este responsabil de întocmirea procesului-verbal al ședinței.

22. După publicarea listei proiectelor depuse (pct. 17), Direcția relații publice și buget civil va convoca ședința grupului de lucru.

23. Ședințele grupului de lucru sunt publice. Anunțul privind desfășurarea ședinței se face public cu cel puțin 3 zile lucrătoare înainte de data desfășurării ședinței.

Consilierii municipali și asistenții la ședință au dreptul să se expună pe marginea proiectelor.

24. Grupul de lucru pentru buget civil va avea, până pe data de 30 mai, următoarele sarcini:

- a) evaluarea proiectelor din punct de vedere tehnic și financiar;
- b) evaluarea conformității proiectelor cu prioritățile stabilite în pct. 6;
- c) evaluarea respectării criteriilor de eligibilitate stabilite în pct. 15;
- d) aprecierea fezabilității proiectului;
- e) verificarea respectării procentului de cofinanțare, potrivit pct. 16;
- f) solicitarea, după caz, a avizelor, cu privire la proiecte, de la experți, organizații, instituții relevante și direcții municipale;
- g) solicitarea autorului/autorilor proiectului realizării modificărilor în proiect, în cel mult șapte zile, astfel ca proiectul să fie pasibil de realizare;
- h) publicarea rezultatelor evaluării tehnice;
- i) stabilirea termenului de implementare a proiectelor;
- j) asigurarea bunei desfășurări a procesului de votare;
- k) monitorizarea procesului de implementare a proiectelor;
- l) soluționarea situațiilor de conflict.

25. Grupul de lucru va ține cont de următoarele avantaje competitive:

- a) dezvoltarea proiectelor între 2 sau mai multe sectoare, pentru proiectele mici;
- b) parteneriate cu ONG-uri care să asigure durabilitatea proiectelor;
- c) să asigure beneficii egale pentru femei și bărbați sau beneficii care avantajează în mod special femeile, tinerii, persoanele în etate, persoanele cu dizabilități sau oricare alte grupuri cu vulnerabilitate înaltă;
- d) originalitatea proiectelor propuse.

26. Toate deciziile aprobate în cadrul ședinței grupului de lucru vor fi enunțate într-un proces-verbal, care va fi publicat, în 3 zile lucrătoare, pe pagina web oficială a Primăriei municipiului Chișinău.
27. În rezultatul evaluării finale a proiectelor, va fi redactat Avizul semnat de membrii grupului de lucru, care va conține:
- a) deciziile generale, precum și opiniile separate ale membrilor grupului de lucru;
 - b) câte un comentariu succint al evaluării fiecărui proiect în parte, argumentarea refuzului proiectelor;
 - c) lista numerotată a proiectelor mici și mari, stabilită de către grupul de lucru, care va fi supusă votului publicului.
28. Avizul va fi publicat pe pagina web oficială a Primăriei www.chisinau.md, nu mai târziu de 15 iunie a fiecărui an și va fi transmis (în format electronic) preturilor de sector, și subdiviziunilor structurale municipale responsabile de implementarea proiectelor.

IV. Regulile de selectare și implementare a proiectelor

29. Selectarea proiectelor se face, de către locuitorii municipiului Chișinău care au 16 ani împliniți, prin vot deschis on-line. Procesul de vot va dura 30 de zile de la data menționată în pct. 28. O persoană va avea dreptul să voteze pentru un proiect mic și un proiect mare.
30. Votul deschis se va desfășura în incinta preturilor de sector, în bibliotecile municipale și în incinta sediului Primăriei municipiului Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 83, în zilele de lucru ale acestora, în următorul mod:
- a) fișa de vot cuprinde rezumatul proiectelor mici/mari acceptate spre vot (anexa nr. 3);
 - b) fișa de vot se oferă la prezentarea buletinului de identitate;
 - c) fiecare cetățean va avea dreptul să voteze o singură dată într-o singură locație.
31. Votul on-line se va realiza pe site-ul oficial al Primăriei municipiului Chișinău www.chisinau.md, conform prevederilor pct. 29, în mod public și transparent. Votul on-line va fi deschis până la ora 24⁰⁰ a ultimei zile de vot.
32. Cetățenii, locuitori ai municipiului Chișinău, vor putea vota în baza codului personal din buletinul de identitate. Partea tehnică va fi asigurată de Direcția relații publice și buget civil, în cooperare cu Secția tehnologii și sisteme informaționale.
33. Până la inițierea procedurii de vot, autorul/autorii proiectelor, la solicitare și potrivit deciziei grupului de lucru, își va/vor prezenta proiectele pentru o detaliere clară a scopului și impactului acestora.

34. Rezultatele votării vor fi făcute publice în decurs de 3 zile lucrătoare de la încheierea votului on-line, după ce grupul de lucru va număra și va comasa voturile exprimate de cetățeni în mod deschis cu voturile exprimate pe site-ul oficial al Primăriei municipiului Chișinău.

Membrii grupului de lucru, la solicitare, vor avea acces la lista votanților.

35. În cazul în care două sau mai multe proiecte vor obține un număr egal de voturi, ordinea acestora va fi stabilită prin tragerea la sorți.

36. După finalizarea procedurii de vot, grupul de lucru va întocmi lista proiectelor recomandate pentru implementare, care au obținut cel mai mare număr de voturi până la epuizarea fondurilor din bugetul civil prevăzut pentru proiectele mari și mici sub rezerva pct. 37.

37. În zona unui sector va fi realizat minim un proiect prin intermediul bugetului civil.

38. Grupul de lucru va prezenta rezultatele votării cu lista proiectelor recomandate spre implementare Primarului general al municipiului Chișinău. Prin dispoziția sa, Primarul general va aproba lista proiectelor depuse spre finanțare prin intermediul bugetului civil și inițierea implementării acestora, conform termenului stabilit.

39. Din momentul includerii proiectelor în bugetul municipal Chișinău, devine sarcina Primăriei municipiului implementarea acestora. Pentru punerea în aplicare a proiectelor răspunde Primăria municipiului Chișinău și autorul/autorii proiectului.

40. Lucrările de implementare a proiectelor vor începe cu notificarea autorilor de proiect de către subdiviziunea structurală municipală responsabilă de implementarea proiectului.

Autorii proiectelor pot participa la ședințele de lucru asupra proiectului, pot asista la aceste lucrări, pot realiza înregistrări fotografice și video ale lucrărilor, și pot face corecții fără modificări în costul proiectului, cu acordul subdiviziunii structurale municipale.

41. Subdiviziunile structurale municipale responsabile de implementarea proiectelor prezintă, trimestrial, Direcției relații publice și buget civil, un raport privind nivelul de implementare a proiectelor, cu argumentarea justificativă a proiectului neimplementat în termenul stabilit.

V. Monitorizarea implementării proiectului

42. Procesul de implementare a proiectelor va fi monitorizată de autorii proiectului și grupul de lucru.

43. Momentul în care autorii observă abateri, disfuncționalități sau alte probleme în perioada de implementare, acestea vor fi aduse la cunoștința grupului de lucru și viceprimarului de ramură, care este responsabil de supravegherea realizării BCC.

44. Subdiviziunile structurale municipale responsabile de implementarea proiectelor vor semna, în cel mult 10 zile lucrătoare, din data emiterii dispoziției de aprobare a proiectelor depuse spre finanțare prin intermediul bugetului civil și inițierea implementării acestora, cu autorul/autorii/grupul de inițiativă a proiectului un acord formal cu anexarea foii de parcurs.

45. Autorul/autorii proiectelor va/vor prezenta, Direcției relației publice și buget civil, foile de parcurs, care vor fi publicate pe pagina web oficială a Primăriei municipiului Chișinău.

46. După finalizarea lucrărilor de implementare a proiectului, în mod obligatoriu, să se întocmească un act formal de primire – predare.

În cel mult 3 zile lucrătoare, subdiviziunea structurală municipală responsabilă de implementarea proiectului va transmite, Direcției relații publice și buget civil, o copie a acestui act, iar autorul/autorii proiectelor va/vor prezenta foto/video a proiectului implementat și va oferi un feedback asupra procesului de organizare și implementare a bugetului civil.

47. După implementarea proiectelor, în cel mult 30 zile lucrătoare de la actul de primire-predare, va fi publicat raportul financiar al proiectului, pe pagina web oficială a Primăriei Chișinău, inclusiv în versiunea rusă a site-ului.

48. Raportul final de realizare a proiectelor se va discuta în cadrul Consiliului municipal Chișinău, la data aprobării bugetului pentru următorul ciclu de proiectare.

VI. Dispoziții finale

49. În timpul implementării proiectelor, Primăria municipiului Chișinău va consulta toate părțile interesate.

50. Pe parcursul implementării proiectului sunt posibile modificări în proiect din motive obiective cu acceptul autorului proiectului, însă în limita bugetului inițial.

51. Primăria municipiului Chișinău își rezervă dreptul de a face modificări în proiectele implementate în cazul depășirii valorii estimate a proiectului.

52. În cazul în care apare anumite necesități de informare din partea Primăriei municipiului Chișinău, grupul de inițiativă al proiectului se adresează Direcției relații publice și buget civil cu un comunicat și cu materialele conexe (fotografii, videoclipuri etc.).

53. Orice încercare de a utiliza datele personale ale altui utilizator este strict interzisă, fiind considerată o tentativă de fraudă și va fi sancționată conform legii, după caz.

54. Prezentul Regulament asigură respectarea prevederilor legale de transparență în procesul decizional și sporește gradul de transparență în implementarea proiectului de bugetare civilă în municipiul Chișinău.
55. Toate proiectele implementate de către Primăria municipiului Chișinău, obligatoriu, vor trebui să conțină mențiunea „Proiect realizat prin intermediul bugetului civil al Primăriei municipiului Chișinău”, pe panou sau alte atribute, care se va amplasa la un loc vizibil.
56. Direcția relații publice și buget civil va dezvolta și va menține mecanisme și instrumente de comunicare despre bugetul civil în municipiul Chișinău.

SECRETAR INTERIMAR AL CONSILIULUI

Adrian TALMACI

Anexa nr. 1
la Regulamentul privind bugetul civil al municipiului Chișinău

Formularul de cerere a proiectului pentru bugetul civil

Titlul Proiectului	
Obiectivul general al proiectului	
Obiective specifice ale proiectului	
Activități	
Beneficiarii	
Durata proiectului <i>(data începerii și încheierii)</i>	
Suma totală a Proiectului	
Suma solicitată de la Primărie	
Contribuția beneficiarului	

Categoria proiectului (mic/mare)	<i>Se include numărul de semnături colectate</i>
Echipa de proiect, persoane și experiența (se completează la dorință)	

Descrierea detaliată a proiectului

Rezumatul Proiectului

Într-un paragraf descrieți scopul, activitățile și rezultatele așteptate a acestui Proiect. Completați această secțiune după ce veți completa celelalte secțiuni ale prezentului formular.

Relevanța Proiectului

Care este cererea pentru acest proiect și ce nevoi locale vor fi abordate? Descrieți inițiativele relevante ale altor actori. De ce este importantă implementarea Proiectului (obiectiv și nu subiectiv).

Obiectivul general al proiectului

Care este obiectivul pe termen lung al proiectului?

Obiectivele specifice ale proiectului

Descrieți obiectivele specifice (pași necesari pentru a realiza scopul) ale proiectului?

Activitățile Proiectului

Prezentați lista activităților cu detalii specifice pentru fiecare activitate, incluzând locul desfășurării, numărul participanților, metodologia, subiectele puse în discuție, etc. Descrieți acțiunile relevante care au fost realizate de alți actori în acest domeniu. Asigurați-vă că femei și bărbați, în egală măsură vor fi implicați și vor beneficia din activitățile proiectului.

Durabilitatea Proiectului

Cum va asigura proiectul durabilitatea rezultatelor?

Buget

Nr.	Denumirea lucrări, material etc.	Cost per unitate	Nr unități	Total	Comentarii

Datele de contact ale reprezentanților grupului de inițiativă

	Telefon mobil	Adresă de email	Alte
Liderul grupului			
Persoana alternativă			

Propuneri de îmbunătățire a proiectului de buget civil și/sau a Regulamentului privind bugetul civil (se completează la dorință)

--

Anexa nr. 2

la Regulamentul privind bugetul civil al municipiului Chișinău

Lista de semnături pentru proiecte mari				
	Nume, prenume	Adresa, domiciliu	Nr. telefon	Semnătura
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				
11.				
12.				
13.				
14.				
15.				
16.				
17.				
18.				
19.				
20.				
21.				
22.				
23.				
24.				
25.				
26.				
27.				
28.				
29.				
30.				
31.				
32.				
33.				
34.				
35.				
36.				
37.				
.....				
100				

BULETIN DE VOT PENTRU SELECTAREA PROIECTELOR ÎN CADRUL BUGETULUI CIVIL AL MUNICIPIULUI CHIȘINĂU, EDIȚIA XXXX.

LISTĂ A. PROIECTE MARI.

- ☐ Amenajarea terenului de joacă pentru copii CCL 137
- ☐ Amenajarea terenului aferent CCL-183 din bd. Mircea cel Bătrân 22/1, 22/2
- ☐ Reînnoirea gazonului artificial uzat al stadionului din bd. Mircea cel Bătrân, 16, sectorul Ciocana
- ☐ Reparația și asfaltarea trotuarului din preajma blocului de locuințe din str. Minsk 45 și Minsk 45 A
- ☐ Un râu curat - un mediu sănătos
- ☐ Reamenajarea terenului de joacă pentru copii (bd. Mircea cel Bătrân 29/1, 29/2, 29/3)
- ☐ Amenajarea spațiului din fața blocului de locuințe din bd. Moscova, 13
- ☐ Reamenajarea mini-parcului "Ceburashka din str. N. Zelinski 30/3, sectorul Botanica
- ☐ Amenajarea scuarului din str. Matei Basarab 8, 8/2, 10, 10/3, sectorul Râșcani
- ☐ Amenajarea unui teren de fitness pentru adulți din str. Matei Basarab 8, 8/2, 10, 10/3 (Râșcani)
- ☐ Amenajarea teritoriului din str. Minsk, 26, 28, sectorul Botanica
- ☐ Îmbunătățirea aspectului estetic al ogrăzii din bd. Cuza Vodă 16/1 și 18/5
- ☐ Amenajarea curții blocurilor de locuit str. Piața Unirii, 1,3 mun. Chișinău
- ☐ Amenajarea complexă a teritoriului adiacent Centrului Academic Internațional Eminescu
- ☐ Amenajarea terenului de joacă pentru copii din sectorul Râșcani
- ☐ „Spune da pentru sănătatea mea! Copilul de azi-viitorul de mâine”
- ☐ „Drumul spre grădiniță - Un drum sigur”
- ☐ Amenajarea unui teren de joacă pentru copii din str. Nicolae Milescu Spătarul, 11/4, 11/5, 11/6, 11/7, 11/9, 11/10, 11/10 A, 11/11
- ☐ Eu iubesc Chisinaul
- ☐ Amenajarea unui teren de joacă pentru copii din bd. Traian, 19/3, sectorul Botanica
- ☐ Reamenajarea terenului sportiv pentru copii din str. Matei Basarab, 9, 9/1, 9/2, 7/3, și str. N. Dimo, 25, 27/1
- ☐ Orfelinat pentru pisici și câini
- ☐ Azil pentru animalele abandonate „AOVA”
- ☐ Reparația supravegherea drumurilor constituie confortul, liniștea și siguranța adulților, pietonilor și soferilor

BULETIN DE VOT PENTRU SELECTAREA PROIECTELOR ÎN CADRUL BUGETULUI CIVIL AL MUNICIPIULUI CHIȘINĂU, EDIȚIA 2017.

LISTĂ B. PROIECTE MICI.

- ☐ Amenajarea scuarului Ghibu cu mobilier urban și utilități pentru orășeni, sectorul Buiucani
- ☐ Proiectarea unui ministadion multifuncțional de cartier în perimetrul străzilor Ciocana, 12, M. Drăgan, 30/3, 30/8, 30/9, 32/1, 32/2, 34, 38/3
- ☐ „Aleea terapeutică - o alternativă de relaxare”
- ☐ Restaurarea terenului de joacă din ograda blocurilor locative str. Gheorghe Madan 46 (Posta Veche)
- ☐ Îmbunătățirea aspectului estetic al ogrăzii din bd. Cuza Vodă 16/1 și 18/5
- ☐ Renovarea rețelei de apă și canalizare și reutilizarea apei uzuale din apartamentele blocurilor de locuințe din str. Albișoara 76/6 sc.I
- ☐ București, 68 - scuar cultural
- ☐ Panou de publicitate - proiect pilot
- ☐ Take a break -îmbunătățirea aspectului orașului Chișinău
- ☐ Scara Trandafirilor - îmbunătățirea aspectului parcului „Valea Trandafirilor”
- ☐ „Broderii de Chișinău”
- ☐ „Aritmetica sufletului”
- ☐ „Tar the roads, not your lungs”
- ☐ Promovarea sterilizării animalelor de companie în mun. Chișinău
- ☐ Haideți să fim oameni - chemarea societății la curățenie și ordine
- ☐ Acoperiș pentru Cinematograful de Vară din parcul - pădure „Butoiaș”
- ☐ Amenajarea terenului de sport „De la mic la mare”
- ☐ Traducerea în limba rusă a documentelor municipale de bază.
- ☐ Crearea registrului organizațiilor obștești active din mun. Chișinău
- ☐ Crearea unei hărți on-line a construcțiilor curente.

Nume și prenume:

Data, Semnătura:

Numărul și seria buletinului.

Vă mulțumim pentru participare!

BUGETUL CIVIL – ÎMPREUNĂ FACEM UN ORAȘ MAI BUN!

NOTĂ INFORMATIVĂ

La proiectul de decizie „Cu privire la modificarea Regulamentului privind bugetul civil în municipiul Chișinău, aprobat prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 1/3 din 01.02.2018”

1. Autorul

Proiectul de decizie „Cu privire la modificarea Regulamentului privind bugetul civil în municipiul Chișinău, aprobat prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 1/3 din 01.02.2018” a fost elaborat de către Direcția relații publice.

2. Condiții ce au impus elaborarea proiectului de decizie și scopul urmărit

Necesitatea asigurării eficienței în realizarea procesului de bugetare civilă în municipiul Chișinău și înlăturarea deficiențelor acestui proces.

3. Principalele prevederi ale proiectului

Prin proiectul de decizie se operează modificări în Regulamentul privind bugetul civil în municipiul Chișinău, aprobat prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 1/3 din 01.02.2018, după cum urmează:

- a) la pct. 5 textul „ de Consiliul municipal Chișinău” se substituie cu textul „prin dispoziția Primarului general”,
- b) pct. 6 va avea următorul cuprins: „6. Proiectele, care vor fi selectate spre implementare, vor deveni sarcina Primăriei municipiului Chișinău, iar termenul de implementare este stabilit de către echipa de lucru”;
- c) la pct. 8 textul „15 februarie – 15 martie” se modifică cu textul “1 martie – 30 aprilie”;
- d) pct. 17 aliniatul (2) [...] se completează cu textul „reprezentanți ai preturilor de sector”;
- e) la pct. 18 aliniatul (1) expresia „15 aprilie” se substituie cu „30 iunie”;
- aliniatul (2) se completează cu litera d¹ cu următorul cuprins „determină termenul de implementare a proiectelor”;
- f) la pct. 20 aliniatul (2) textul „minim 20 procente” se substituie cu expresia „minim 10 procente” și se completează cu „ – Suma totală a proiectelor include procentul de cofinanțare”;

g) pct. 22 se completează cu un aliniat nou cu următorul cuprins „ – Termenul de implementare a proiectelor”;

h) la pct. 23 textul „30 aprilie” se modifică cu „1 septembrie”;

i) la pct. 28 expresia „va întocmi” se substituie cu „va aproba”;

j) pct. 30 va avea următorul cuprins „30. Echipa de lucru va prezenta rezultatele votării cu lista proiectelor recomandate spre implementare Primarului general. Prin dispoziția sa, Primarul general va dispune aprobarea listei proiectelor depuse spre finanțare prin intermediul proiectului bugetării civile și inițierea implementării acestora, conform termenilor stabiliți”

k) pct. 31 se completează cu subpunctul 31¹ cu următorul cuprins „31¹. Subdiviziunile structurale municipale responsabile de asigurarea implementării proiectelor prezintă, trimestrial, Direcției relații publice, raport privind nivelul de implementare a proiectelor”;

l) pct. 32 se completează cu subpunctul 32¹ cu textul „Comisia de monitorizare se creează în cel mult 5 zile lucrătoare, din data publicării deciziei Consiliului municipal, privind aprobarea proiectelor finanțate prin intermediul bugetului civil. Despre componența și președintele comisiei este anunțată Primăria municipiului Chișinău, în decurs de 5 zile”;

m) pct. 34 va avea următorul cuprins „34. Președintele Comisiei de monitorizare prezintă, trimestrial, Primăriei municipiului Chișinău, raport de monitorizare privind implementarea proiectelor”, iar la sfârșitul lucrărilor de implementare ale proiectelor finanțate prin intermediul bugetului civil, prezintă raportul final de monitorizare Primăriei municipiului Chișinău și Consiliului municipal Chișinău”

4. Fundamentarea economico-financiară

Adoptarea proiectului de decizie nu va implica cheltuieli financiare suplimentare.

5. Avizarea și consultarea publică

Prevederile proiectului de decizie corespund celor trei criterii de calitate: accesibilitate, previzibilitate și claritate. În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239 din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul de decizie a fost plasat pe pagina web oficială a Primăriei municipiului Chișinău www.chisinau.md, cu respectarea termenelor prevăzute de legislația în vigoare, fiind asigurat accesul părților interesate la proiectul prenotat, pentru a putea prezenta sau expedia recomandări pe marginea acestuia. Prin urmare, transparența în procesul decizional a fost asigurată.

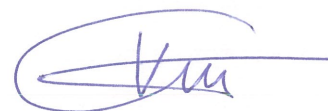
6. Constatări ale expertizei anticorupție

Proiectul de decizie a fost elaborat cu respectarea prevederilor Legii nr. 100 din 22.12.2017 cu privire la actele normative, a Legii integrității nr. 82 din 25.05.2017, a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr. 6 din 20.10.2017.

7. Constatări ale expertizei juridice

Autorul a respectat tehnica elaborării actelor, a asigurat o formă sistemică și coordonată a conținutului reglementărilor juridice, care sunt obligatorii la elaborarea proiectelor de decizie.

**Șef adjunct al Direcției
Vasile CHIRILESCU**

NOTĂ INFORMATIVĂ

La proiectul de decizie „Despre aprobarea, în redacție nouă, a Regulamentului privind bugetul civil în municipiul Chișinău”

1. Autorul

Proiectul de decizie „Despre aprobarea, în redacție nouă, a Regulamentului privind bugetul civil în municipiul Chișinău” a fost elaborat de către Direcția relații publice și buget civil.

2. Condiții ce au impus elaborarea proiectului de decizie și scopul urmărit

Necesitatea asigurării eficienței în realizarea procesului de bugetare civilă în municipiul Chișinău și înlăturarea deficiențelor acestui proces.

3. Principalele prevederi ale proiectului

Prin proiectul de decizie se aprobă, în redacție nouă, Regulamentul privind bugetul civil în municipiul Chișinău și se abrogă decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 1/3 din 07.02.2018.

4. Fundamentarea economico-financiară

Adoptarea proiectului de decizie nu va implica cheltuieli financiare suplimentare.

5. Avizarea și consultarea publică

Prevederile proiectului de decizie corespund celor trei criterii de calitate: accesibilitate, previzibilitate și claritate. În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239 din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul de decizie a fost plasat pe pagina web oficială a Primăriei municipiului Chișinău www.chisinau.md, cu respectarea termenelor prevăzute de legislația în vigoare, fiind asigurat accesul părților interesate la proiectul prenotat, pentru a putea prezenta sau expedia recomandări pe marginea acestuia. Prin urmare, transparența în procesul decizional a fost asigurată.

6. Constatări ale expertizei anticorupție

Proiectul de decizie a fost elaborat cu respectarea prevederilor Legii nr. 100 din 22.12.2017 cu privire la actele normative, a Legii integrității nr. 82 din 25.05.2017, a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr. 6 din 20.10.2017.

7. Constatări ale expertizei juridice

Autorul a respectat tehnica elaborării actelor, a asigurat o formă sistemică și coordonată a conținutului reglementărilor juridice, care sunt obligatorii la elaborarea proiectelor de decizie.

Șef adjunct al Direcției
Vasile CHIRILESCU

Nr. 9 din 05.02.2019

Consiliului municipal Chișinău

Notă informativă

la proiectul de decizie „Cu privire la modificarea Regulamentului privind bugetul civil în municipiul Chișinău, aprobat prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 1/3 din 01.02.2018”

Procesul de organizare și implementare a proiectului de bugetare participativă în municipiul Chișinău, pe parcursul anilor 2017 – 2018, a întâmpinat multiple impedimente, atât pentru autorii proiectelor depuse pentru finanțare prin intermediul bugetului civil, cât și pentru subdiviziunile structurale municipale responsabile de implementarea acestor proiecte. În scopul suprimării deficiențelor în organizarea procesului de bugetare civilă și asigurării realizării, eficiente și în termen, a ciclului bugetării participative, Direcția relații publice consideră oportună inițierea proiectului deciziei de modificare a Regulamentului privind bugetul civil în municipiul Chișinău, aprobat prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 1/3 din 07.02.2018.

În acest context, având în vedere că bugetul civil este parte componentă a bugetului municipal Chișinău, care este aprobat de către Consiliul municipal Chișinău, precum și componența comisiei de evaluare a proiectelor este constituită și din reprezentanți ai fiecărei fracțiuni din cadrul Consiliului municipal, și consilieri independenți, se propune asigurarea respectării ciclului bugetului civil, prin modificări la pct.5 - textul „de Consiliul municipal Chișinău” se substituie cu textul „prin dispoziția Primarului general” și pct. 30 va avea cuprinsul „30. Echipa de lucru va prezenta rezultatele votării

cu lista proiectelor recomandate spre implementare Primarului general. Prin dispoziția sa, Primarul general va dispune aprobarea listei proiectelor depuse spre finanțare prin intermediul proiectului bugetării civile și inițierea implementării acestora, conform termenilor stabiliți”.

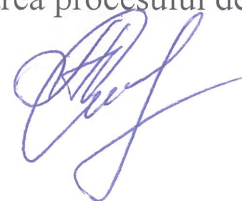
În același timp, autorii proiectelor și membri ai societății civile au venit cu sugestii de extindere a termenului de depunere a proiectelor, respectiv, se propune și extinderea termenilor de examinare a proiectelor, de către comisia de evaluare și echipa de lucru, care, în urma evaluării tehnice și financiare a proiectelor, vor determina termenul de implementare a proiectelor. Astfel, la pct. 8 textul „15 februarie – 15 martie” se modifică cu textul “1 martie – 30 aprilie”; la pct. 18 aliniatul (1) expresia „15 aprilie” se substituie cu „30 iunie”; la pct. 23 textul „30 aprilie” se modifică cu „1 septembrie”.

Experiența organizării și implementării proiectelor de bugetare participativă a subliniat necesitatea stabilirii unui termen de executare a proiectelor, de includere a instrumentelor de responsabilizare a subdiviziunilor structurale responsabile de implementare a proiectelor și a comisiei de monitorizare, precum și micșorarea procentului de cofinanțare a proiectelor. Astfel, se propune: modificarea pct.6 - „6. Proiectele, care vor fi selectate spre implementare, vor deveni sarcina Primăriei municipiului Chișinău, iar termenul de implementare este stabilit de către echipa de lucru”; completarea pct. 22 cu un aliniat nou „ – Termenul de implementare a proiectelor”; completarea pct. 31 și pct.32 cu un subpunct 31¹ și, respectiv 32¹ cu următoarele cuprinse: „31¹. Subdiviziunile structurale municipale responsabile de asigurarea implementării proiectelor prezintă, trimestrial, Direcției relații publice, raport privind nivelul de implementare a proiectelor”, „32¹. Comisia de monitorizare se creează în cel mult 5 zile lucrătoare, din data publicării deciziei Consiliului municipal, privind aprobarea proiectelor finanțate prin intermediul bugetului civil. Despre componența și președintele comisiei este anunțată Primăria municipiului Chișinău, în decurs de 5 zile”; modificarea pct. 34 cu textul „34. Președintele Comisiei de monitorizare prezintă, trimestrial, Primăriei municipiului Chișinău, raport de

monitorizare privind implementarea proiectelor”, iar la sfârșitul lucrărilor de implementare ale proiectelor finanțate prin intermediul bugetului civil, prezintă raportul final de monitorizare Primăriei municipiului Chișinău și Consiliului municipal Chișinău”, modificarea pct. 20 aliniatul (2) textul „minim 20 procente” se substituie cu expresia „minim 10 procente” și se completează cu „ – Suma totală a proiectelor include procentul de cofinanțare”. Totodată, se propune modificarea pct. 17 aliniatul (2), prin completarea textului [...] „reprezentanți ai preturilor de sector”, drept necesitate de implicare activă a preturilor de sector în procesul de bugetare participativă.

Modificările propuse au drept scop reglementarea modului de organizare și funcționare de bugetare civilă în municipiul Chișinău, având un impact semnificativ în sporirea nivelului de executare a proiectelor finanțate prin intermediul bugetului civil, beneficiarii finali fiind locuitorii municipiului Chișinău.

Ana VARZARI,
specialist principal
responsabil de organizarea și
monitorizarea procesului de buget civil

Bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 83, MD-2012, Chișinău, Republica Moldova
Tel: (+373 22) 20-17-07; Fax: (+373 22) 20-17-08, E-mail: drp@pmc.md

Nr. 10 din 11.03.2019

Consiliului municipal Chișinău

Notă informativă

**la proiectul de decizie „Cu privire la aprobarea, în redacție nouă, a
Regulamentului privind bugetul civil în municipiul Chișinău, aprobat prin decizia
Consiliului municipal Chișinău nr. 1/3 din 01.02.2018”**

Proiectul de decizie dat este elaborat în rezultatul consultărilor publice asupra proiectului de decizie „Despre operarea unor modificări în Regulamentul privind bugetul civil în municipiul Chișinău, aprobat prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 1/3 din 01.02.2018”. Având în vedere că, au parvenit 51 de recomandări de modificare a Regulamentului și au fost acceptate 38 recomandări, Regulamentul privind bugetul civil în municipiul Chișinău, aprobat prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 1/3 din 01.02.2018, a suferit schimbări considerabile. În acest context, considerăm oportun să fie aprobat Regulamentul privind bugetul civil, în redacție nouă, cu toate modificările incluse, potrivit recomandărilor.

Ana VARZARI,
specialist principal
responsabil de organizarea și
monitorizarea procesului de buget civil
în municipiul Chișinău

REPUBLICA MOLDOVA
CONSILIUL MUNICIPAL CHIȘINĂU
Comisia pentru gospodărie locativ-comunală, energetică,
servicii tehnice, transport, comunicații și ecologie

00023165

AVIZ

din 08 mai 2019

La proiectului de decizie al Consiliului municipal Chișinău „Despre aprobarea în redacție nouă, a Regulamentului privind bugetul civil în municipiul Chișinău”.

Comisia a examinat proiectul de decizie nominalizat și a **DECIS**:

Se aprobă avizul pozitiv la proiectul de decizie examinat și se propune Consiliului municipal spre examinare și aprobare.

Președinte

Alexandr COMAROV

Secretar

Vitalie MUCAN

SINTEZA

recomandărilor prezentate de către părțile consultate la proiectul de decizie „Despre modificarea Regulamentului privind bugetul civil în municipiul Chișinău, aprobat prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 1/3 din 01.02.2018”

Nr. d/o	Recomandările parvenite	Decizia și argumentele de acceptare sau respingere a recomandărilor
<i>Recomandări privind procesul de organizare</i>		
1.	Nu există o procedură legală în obținerea observațiilor pentru părțile interesate, care iau în considerare experiența anterioară. Bugetul civil ar putea fi un exemplu de feedback constant pentru a îmbunătăți proiectul și regulamentul.	Se acceptă parțial. Va fi introdus în formular un punct opțional.
2.	Să fie creat un singur <i>Grup de lucru</i> , fără comisie de evaluare și monitorizare. Acesta să aibă atribuțiile comisiei de evaluare și monitorizare. Totodată, membrii <i>Grupului de lucru</i> să aibă acces la toate proiectele și materialele aferente acestora.	Se acceptă.
3.	Alegerea priorităților pentru bugetul civil trebuie să fie oarecum justificată logic (poate că ar trebui să fie votul cetățenilor sau propunerea direcțiilor). Printre priorități să fie incluse și monitorizarea proiectelor.	Se acceptă parțial. Domeniile prioritare vor rămâne aceleași, fără a fi propuse de către direcții și fără votul cetățenilor, eliminând componenta birocratică. Potrivit recomandărilor, se vor adăuga unele priorități.
4.	Domeniile prioritare să fie completate cu: - monitorizarea activității autorităților administrației publice locale; - dezvoltarea comunității locale (pentru amenajarea teritoriului)	Se acceptă parțial. Dezvoltarea comunității locale include toate domeniile prioritare, deja, stabilite în Regulament și nu poate fi adăugat ca prioritare.
5.	Să fie introdus un subpunct la pct.4 din Regulament, cu următoarele prevederi „să nu fie permise proiecte ale	Se acceptă.

	căror scop sunt prevăzute în sarcinile direcțiilor municipale”.	
6.	Proiectele de reparație a blocurilor, curților și a pavajului să nu fie admise, chiar dacă importanța lor e mai mare. Bugetul Civil e pentru a crea ceva nou, sau să fie rezolvate problemele sociale, interculturale.	Se acceptă.
7.	Restricțiile, privind participarea, ar trebui explicate mai clar (de exemplu, pentru teritorii private și suburbii).	Se acceptă.
8.	În formularul de cerere a proiectului pentru bugetul civil ar trebui să existe un element referitor la "echipa de proiect" (experiența, proiectele realizate etc.).	Se acceptă parțial. Să fie introdus un punct în formular, care să fie posibilă menționarea opțională (la dorință).
9.	Selecția membrilor societății civile în grupul de lucru ar trebui să fie mai explicită și anunțată pe site-ul Primăriei, precum și transmisă presei. Pentru a fi admiși la tragerea la sorți trebuie îndeplinite anumite criterii (de exemplu, cunoașterea reglementărilor, dorința de a se întâlni).	Se acceptă parțial. Nu există instrumente de apreciere a dorinței de participare în grupul de lucru.
10.	Procedura de obținere a unei cereri trebuie formalizată și asigurată transparența, și nu ar trebui să depindă de opinii personale. Accesul la proiectele depuse, în format electronic, ar trebui să fie disponibil tuturor participanților la BC. Să nu fie permisă interpretarea liberă a reglementărilor, de către unul dintre membrii grupului de lucru.	Se acceptă.
11.	În apariția unor probleme discutabile, trebuie convocată o comisie (cu un anunț public și deschis presei și tuturor) pentru soluționarea acestora. Rezultatele acestei comisii ar trebui să fie publice și comunicate în termen de 3 zile.	Se acceptă parțial. Va fi creat doar un singur <i>grup de lucru</i> , care va avea în sarcină soluționarea tuturor problemelor, de orice gen, iar termenul de publicare a deciziilor grupului de lucru se

		acceptă cu mențiunea în termen de 3 zile <i>lucrătoare</i> .
12.	În cazul depistării a dublelor standarde de către unul din membrii grupului de lucru pe diferite proiecte (sau în cazul unei examinări părtinitoare), comisia pentru litigii are dreptul să ceară excluderea, acestui membru al grupului de lucru, din componența sa.	Se acceptă parțial. <i>Grupul de lucru</i> , care va avea în sarcină soluționarea tuturor problemelor și de orice gen va înscrie, într-un proces-verbal, atitudinea părtinitoare față de unul sau mai multe proiecte, de către un membru al grupului de lucru. În acest caz, acest membru va fi exclus din grupul de lucru.
13.	Comentariile aduse proiectului de către participanții grupului de lucru și comisiei de soluționare a litigiilor ar trebui să rămână în materialele proiectului și să fie accesibile fiecărui cetățean prin intermediul site-ului web oficial al primăriei.	Se acceptă parțial. <i>Grupul de lucru</i> , care va avea în sarcină soluționarea tuturor problemelor de orice gen va înscrie într-un proces-verbal toate deciziile luate, cu publicarea, ulterioară, a acestuia pe site-ul primăriei.
14.	Crearea unei direcții separate în relațiile cu societatea civilă, ale cărei responsabilități vor include coordonarea lucrărilor privind proiectele bugetului civil și alte proiecte ale societății civile. Alte responsabilități pot fi discutate dacă propunerea este acceptată.	Nu se acceptă. Pentru a crea o direcție nouă este necesară modificarea statelor de personal, care deja este aprobată de Oficiul teritorial Chișinău al Cămarilor de Stat. Totodată, o nouă direcție presupune resurse financiare suplimentare.
15.	La pct. 4 – eliminarea în totalitate a acestuia. Locuitorii orașului nu trebuie restricționați în alegerea tipului de probleme pe care să le rezolve sau în privința proiectelor, pe care să le propună pentru îmbunătățirea calității vieții în oraș. Orașenii sunt diferiți și au necesități și viziuni diferite, și aceste viziuni trebuie reflectate în proiectele de amenajare (iar unul dintre scopurile instrumentului bugetului civil este și cel de a avansa soluții nepopulare, inedite, originale).	Nu se acceptă. Este necesară stabilirea priorităților, prin acestea se evidențiază segmentele care necesită a fi dezvoltate. În caz contrar, vor fi depuse proiecte, scopul cărora va avea un impact foarte mic sau interese personale, iar pentru examinarea acestor proiecte se va irosi timp, ceea ce ar reduce din eficiența activității grupului de lucru.
16.	La pct. 20, alineatul (2) - excluderea prevederii privind	Se acceptă parțial.

	necesitatea cofinanțării. Cofinanțarea este binevenită (și ea ar putea oferi anumite avantaje unor proiecte), dar ea nu trebuie să fie obligatorie. Argumentele poziției sunt următoarele: Cofinanțarea contribuie la eliminarea unor proiecte care pot fi bune și inovative și chiar necesare, dar pentru care grupurile de inițiativă nu pot găsi sprijin (fie că temele sunt nepopulare, fie alte motive). De asemenea, prin includerea co-finanțării ca element obligatoriu are loc discriminarea unor grupuri ce nu pot, din motive ce nu țin de ele, să acceseze cofinanțare: - grupuri social vulnerabile sau stigmatizate. - grupuri care, în virtutea unor caracteristici, nu pot accesa cofinanțare (din cauza credibilității sociale scăzute etc.) – de exemplu tinerii între 16-18 ani, care, de cele mai multe ori sunt elevi și pentru care e dificil să obțină co-finanțări, sau persoanele în etate.	Pentru a asigura o concurență echitabilă necesitatea cofinanțării din partea autorului - <i>persoană fizică</i> va fi 0%, iar din partea autorului - <i>persoană juridică</i> va fi 20%.
17.	Să fie creată o categorie aparte (a 3-a categorie), pe lângă proiecte mici și proiecte mari, pentru proiectele inițiate de instituțiile publice sau care se desfășoară pe teritoriile administrate și gestionate de instituțiile publice (teren de joacă din curtea grădinițelor, teren sportiv din curtea școlii etc.), dat fiind faptul că menținerea acestor teritorii și amenajarea lor intră în obligația conducerii respectivei instituții (pentru asta li se alocă și buget și alte resurse).	Nu se acceptă. Regulamentul va stipula clar că scopul proiectelor nu trebuie să coincidă cu sarcinile subdiviziunilor structurale municipale.
18.	În procesul de aplicare, o condiție obligatorie ar fi ca participanții să filmeze un video despre ce intenționează	Nu se acceptă. Regulamentul nu poate impune participanților

	să facă și cum, care, ulterior, vor fi publicate. Astfel, chișinăuienii pot vedea, practic și vizual (nu doar să citească undeva pe web-site), ce idei se înaintează și ce realizări frumose se obțin împreună cu cetățenii activi.	condiția de a prezenta video despre proiectul depus. Regulamentul trebuie să creeze condiții egale pentru toți participanții.
19.	Trebuie separate proiectele inițiate și gestionate de instituțiile publice (școli, grădinițe etc.) de cele inițiate de locuitori și grupuri de inițiativă, dat fiind faptul că primele (instituțiile) dispun de resurse umane și materiale, iar locuitorii și inițiativele nu dispun de aceste resurse, fapt care duce la o concurență inegală între proiectele depuse de reprezentanții ambelor grupuri.	Nu se acceptă. Regulamentul va stabili condiții egale pentru toți participanții-concurenți.
<i>Recomandări privind procesul de implementare</i>		
20.	Toate formalitățile trebuie prezentate mai clar participanților la proiectul "bugetul civil" (cu formulare, regulamente de admitere, foaia de parcurs, înregistrarea costurilor).	Se acceptă. Va fi stabilit un calendar cu foaie de parcurs. Revăzut Ghidul de completare a formularului de participare.
21.	Este necesară mărirea componenței <i>Grupului de lucru</i> - la 7 persoane, cu o predominanță de juriști și persoane care au experiență în realizarea proiectelor (dar cel puțin 3 trebuie să fie reprezentanți ai BC). Funcțiile acestui grup trebuie să fie clar marcate. În același timp, să se limiteze la un participant dintr-o organizație (inițiativă civilă).	Se acceptă parțial. <i>Grupul de lucru</i> să fie compus din 8 persoane: 4 – membri ai societății civile; 4 – membri reprezentanți ai subdiviziunilor structurale municipale responsabile de implementarea bugetului civil. Paritatea este justificată în favoarea autorului de proiect.
22.	Trebuie să se formeze o comisie care să se întâlnească pentru soluționarea posibilă a litigiilor (a se vedea mai jos), care să includă cel puțin jumătate din reprezentanții bugetului civil (o parte din ei ar putea fi cei care au implementat deja proiectele).	Nu se acceptă. Va fi creat doar un singur <i>grup de lucru</i> , care va avea în sarcină soluționarea tuturor problemelor și de orice gen.
23.	Procesul de evaluare a repartizării proiectelor în funcție	Se acceptă parțial.

	de număr - trebuie să fie absolut clar, logic și transparent (inclusiv ziua distribuției proiectelor trebuie să fie cunoscută presei). Eventualele litigii pe această temă ar trebui, de asemenea, reglementate de Comisia de litigii, și nu de "grupul de lucru" închis.	Situațiile de litigii vor fi examinare de către <i>grupul de lucru</i> .
24.	Grupul de lucru, pe lângă funcția de verificare a conformității formularelor și clarificarea conformității cheltuielilor, ar putea oferi participanților la proiect ajutor, pentru a prezenta mai bine proiectele, precum și pentru a le informa mai bine despre resursele disponibile.	Este exclus de către autor.
25.	Procedura de realizare a proiectelor trebuie indicată de la început și să nu depindă de voința consilierilor, șeful direcției ș.a.	Este exclus de către autor.
26.	În termen de 10 zile, grupurile de lucru (compuse din 1-2 angajați ai direcției responsabile pentru implementarea proiectului, precum și din grupul de inițiativă al proiectului câștigător) trebuie să se reunească pentru a semna un acord formal și pentru a elabora o foaie de parcurs detaliată. Acest termen nu trebuie modificat din cauza călătorilor de afaceri sau a participării funcționarilor la comisiile electorale (sau din cauza altor factori neesențiali).	Se acceptă.
27.	În cazul apariției problemelor cu subdiviziunile responsabile de implementarea proiectului, grupul de inițiativă poate contacta comisia de litigii pentru a identifica sursa problemelor și, ulterior, a le remedia.	Se acceptă parțial. Grupul de inițiativă poate contacta <i>grupul de lucru</i> , pentru a identifica sursa problemelor și, ulterior, a le remedia. Nu vor exista comisii.
28.	Pe site ar trebui să fie publicate foile de parcurs ale diverselor proiecte.	Se acceptă.
29.	Să fie adăugat următorul articol: "Dacă numărul de proiecte de buget civil, implementate în anul precedent,	Este exclus de către autor.

	nu depășește 50%, competiția pentru noi proiecte de BC să nu desfășoare în anul curent (dar este amânată pentru un termen mai mult de un an). În același timp, subdiviziunile responsabile ar trebui să finalizeze proiectele nerealizate pentru anul precedent înainte de sfârșitul anului curent. Dacă, până la sfârșitul anului curent, nivelul de implementare a proiectelor nu depășesc 50%, grupul de lucru va decide asupra lucrărilor ulterioare.	
30.	Să fie adăugată o clauză conform căreia departamentele responsabile sunt obligate să notifice autorii proiectului despre începerea lucrărilor asupra proiectului lor și să le invite la ședințe de lucru asupra proiectului, cu drept de vot. De asemenea, autorii să aibă dreptul de a fi prezenți la locul de desfășurare a proiectului în orice moment, să realizeze înregistrări fotografice și video ale lucrărilor, să își exprime opiniile și să facă corecții fără modificări esențiale în costul proiectului (din partea primăriei).	Se acceptă.
31.	După rezultatele concursului și identificarea proiectelor spre finanțare, imediat să fie contactate și anunțate subdiviziunile responsabile de implementarea proiectului.	Se acceptă. Rezultatele concursului și aprobarea proiectelor spre finanțare prin buget civil vor fi publicate pe pagina web oficială a primăriei și vor fi expediate prin poșta electronică.
32.	Serviciile arhitectului, care va elabora schița de proiect, trebuie achitate tot din suma proiectului finanțat de Primărie sau chiar departamentul Arhitectură să se ocupe cu elaborarea lor sau poate practicanții de la Facultățile de Urbanism.	Se acceptă parțial. Schița de proiect poate fi achitată din suma proiectului.
<i>Recomandări privind procesul de vot</i>		
33.	În procesul selectării proiectelor permise spre vot,	Se acceptă.

	participanții la vot ar putea face modificări la proiectele lor, dar nu mai mult de o dată și dacă nu schimbă substanțial esența și bugetul proiectului (de exemplu, acestea pot fi scrisori de garanție de la partenerii proiectului, prezentări video, clarificări pe buget). Ar trebui să existe o limită maximă de timp pentru astfel de schimbări.	Regulamentul stabilește termenul limită de modificare - de 7 zile.
34.	Înainte de procedura de vot, proiectele trebuie să primească avize de la diferite direcții (care sunt planificate să fie numiți în calitate de coordonatori) - în ceea ce privește realitatea implementării proiectului de către forțele lor și în ce interval de timp (dacă nu se va schimba conceptul de implementare a proiectului).	Se acceptă parțial. <i>Grupul de lucru</i> , în procesul examinării, va examina viabilitatea implementării proiectelor și termenul de realizare.
35.	La procedura de vot sunt permise proiectele care au primit confirmarea oficială din partea grupului de lucru (sau comisiei de soluționare a litigiilor).	Se acceptă. Este deja reglementată.
36.	Procesul de vot să dureze cel puțin o lună. Pe lângă proiectul de text în sine, să fie anexate toate materialele aferente, pe care grupul de inițiativă le consideră necesare.	Se acceptă.
37.	Cu o zi înainte de începerea procedurii de vot, trebuie să fie prezentate toate proiectele participante, cu posibilitatea de a pune mai multe întrebări fiecărui participant.	Se acceptă parțial. În cadrul <i>grupului de lucru</i> , se va decide asupra necesității prezentării proiectului.
38.	Pot participa la vot numai utilizatorii înregistrați (în acest scop este recomandabil organizatorilor să studieze mai profund experiența orașelor din Polonia, România și Ucraina).	Se acceptă. Conform experienței anului 2018.
39.	De indicat în Regulament că votanții sunt locuitorii mun. Chișinău.	Se acceptă.

40.	Echipa de lucru să aibă acces la lista votanților.	Se acceptă.
41.	Trebuie să existe procedura de votare off-line, care să fie mult mai transparentă și executată procedural (de exemplu, procedura de închidere și imprimare a urnelor de vot și numărarea voturilor ar trebui să fie deschise presei, coșul de vot ar trebui să se afle într-un loc public).	Se acceptă. Conform experienței anului 2018, cu completarea votului off-line „și în bibliotecile municipale”.
42.	Numărul proiectelor câștigătoare trebuie să fie însoțită de un proces-verbal, care trebuie transmis consilierilor și presei.	Se acceptă.
43.	Să se revizuiască mecanismul procedurii de vot (în special on-line), dat fiind faptul că Primăria nu este un operator de date cu caracter personal. Aceste atribuții pot fi transferate la o altă direcție, care este operatorul datelor cu caracter personal (de exemplu, gestionarea serviciilor de locuințe și servicii comunale, mai mult, are multe proiecte).	Nu se acceptă. Votarea se va realiza conform experienței din anul 2018. Printre obiectivele și sarcinile direcțiilor, care dețin certificat de operator de date cu caracter personal nu se regăsește sarcina - Desfășurarea și monitorizarea votului on-line al bugetului civil. În același timp, aceasta este sarcina Direcției relații publice și buget civil.
44.	Să fie susținute TOATE proiectele propuse prin intermediul bugetării participative (#bugetcivil), care au trecut faza de preselecție și corespund criteriilor formale anunțate prin regulamentul existent (acest lucru necesită îmbunătățirea regulamentului propriu-zis și alocarea unor resurse mai mari). Faza de vot să determine doar ordinea în care aceste proiecte să fie implementate de municipalitate. Formularul de participare să fie completat cu încă o întrebare, care țină de urgența implementării proiectelor depuse.	Nu se acceptă. Implementarea tuturor proiectelor presupune mărirea bugetului civil. În același timp, nu se va reuși implementarea, pe parcursul unui an, a tuturor proiectelor și va fi necesară transferarea implementării unor proiecte pe anul următor, astfel se va crea confuzii în stabilirea termenelor de realizare a proiectelor depuse ulterior. Totodată, experiența internațională subliniază caracterul concurențial. În acest sens, concurența se realizează prin votul cetățenilor,

		care determină importanța implementării unui sau altui proiect.
45.	Ținând cont de faptul că votarea proiectelor selectate și admise la faza finală a concursului este birocratică/tehnică și exclude mulți oameni de la posibilitatea de a vota (oamenii în vârstă sau cu venituri mici și în lipsă de timp nu-și permit să meargă până la Primărie/Preură pentru a vota sau nu cunosc cum o pot face prin vot electronic), să fie introdusă o nouă posibilitate de a vota: în baza listelor de vot, cu indicarea numelui, prenumelui, adresei, codului personal și semnăturii personale.	Nu se acceptă. Nu sunt părghii de monitorizare și verificare a acestor liste de vot.
46.	Să fie admiși la vot cetățenii Republicii Moldova care se află în afara Republicii Moldova cu reședință în mun. Chișinău (să fie elaborată o metodă pentru participarea lor la vot, de la distanță).	Nu se acceptă. Implementarea acestor recomandări este una dificilă și presupune cheltuieli financiare semnificative.
<i>Recomandări privind procesul de monitorizare</i>		
47.	Finalul proiectului ar trebui să fie însoțit de un act formal de primire-predare.	Se acceptă.
48.	După implementarea proiectelor (nu mai târziu de 1 lună de la actul de primire-predare) să fie publicat raportul financiar al proiectului.	Se acceptă.
49.	Să fie adăugat următorul articol: "În timpul perioadei de implementare a proiectului, subdiviziunile responsabile trebuie să prezinte rapoarte, în timp util, departamentului responsabil pentru proiectul BC. Pentru proiectele mici, termenul limită de depunere a rapoartelor este o dată pe săptămână, pentru proiecte mari este o dată la două	Se acceptă parțial. Raportarea se va realiza într-un timp rezonabil, o dată în trei luni, având în vedere că în implementarea unor proiecte este necesară desfășurarea achizițiilor publice.

	săptămâni. La rândul său, departamentul responsabil pentru proiectele BC publică pe site-ul Primăriei, într-o secțiune specială, precum și în secțiunea comunicate de presă, rapoarte lunare privind implementarea proiectelor BC, pe principii: începutul proiectului, derularea proiectului (lunar), sfârșitul implementării proiectului. Toate rapoartele trebuie să fie însoțite de fotografii și date generale privind costurile acestuia. Aceste rapoarte ar trebui, de asemenea, să fie publicate în versiunea rusă a site-ului.	
50.	Un raport financiar complet pentru fiecare proiect trebuie publicat pe site-ul Primăriei, în secțiunea și fila corespunzătoare, în cel mult 30 de zile calendaristice de la data finalizării proiectului.	Se acceptă.
<i>Recomandări privind dispozițiile finale</i>		
51.	În cazul necesității de informare din partea Primăriei, grupul de inițiativă se adresează Direcției relații publice cu un comunicat și cu materialele conexe (fotografii, videoclipuri etc.).	Se acceptă.

Șef adjunct al Direcției relații publice și buget civil

Vasile CHIRILESCU

